

rme@nve.no

Deres ref. 201904507

Vår dato: 30.07.2020

Høring – rapport: «Fra brettet til det smarte nettet» – Ansvar for driftskoordineringen i kraftsystemet.

Distriktsenergi representerer mer enn halvparten av landets energiverk og rapporten «Fra brettet til det smarte nettet» kan således være av stor betydning for våre medlemmer.

Distriktsenergis hovedinntrykk av rapporten er at denne er god. Ekspertgruppen tar på alvor det åpenbare utgangspunkt om at alle netteiere har ansvar for eget nett og at nettselskap på ulike nettnivå er likeverdige parter. Deretter understrekes betydningen av dialogen for å sikre optimal nettdrift. «Alle nettselskap» må i dialog med tilknyttede nettselskap og nettkunder ta ansvar for driften av eget nett.

For Distriktsenergi er det viktig at rapporten understreker disse åpenbare, men viktige forutsetninger når ansvaret for driftskoordineringen er oppe til vurdering. Dette mener vi er nødvendig for at en skal kunne være tro mot mandatet i rapporten, som fremhever at driftskoordineringen, som helhet skal bidra til å holde kostnadene så lave som mulig for brukerne av nettet.

Distriktsenergi, vil til tross for vår umiddelbare positive respons til rapporten likevel understreke at vi mener at mandatet forsvinner noe i rapporten og at det er viktig å hele tiden holde fokus på optimal systemdrift til lavest mulig kostnad ved utformingen av et eventuelt regelverk.

Bransjen har en historie der enkelte har ønsket å bruke driftskoordineringen, og i praksis en påfølgende DSO-rolle til å tilegne seg muligheter til å utøve en rolle i ett område, som går utover det å sikre best mulig drift på vegne av alle til enhver tid. Med rapportens tilnærming, der det understrekes at alle netteiere har ansvaret for eget nett og at det er kommunikasjon som er det viktigste verktøyet for å sikre en god driftskoordinering, har man slik vi ser det etablert et godt grunnlag for å jobbe videre med rapportens øvrige anbefalinger.

Vi er for øvrig positive til at det jobbes med problemstillingene som rapporten tar opp også i bransjen for øvrig, blant annet via Statnetts arbeid med piloter som er med på å synliggjøre behovet for å se på problemstillinger med et perspektiv fremover i tid. Bruk av piloter er klokt tatt i betraktning at disse gir god læring og er med på å definere nærmere behov. Men igjen ser man på piloten som et steg fra pilot til operativ drift – må man være tro mot mandatet til arbeidsgruppen.

Dog vil vi understreke at det står ganske bra til i Norge og at det er store regionale forskjeller når det kommer til behov for et nærmere regelverk rundt driftskoordineringen i Norge. Det faktum forteller oss også at en må utøve varsomhet med å utarbeide et regelverk som treffer likt over alt tatt i betraktning at behovet er forskjellig. I så fall står man i fare for å byråkratisere bransjen ytterligere og derigjennom øke kostnadene unødvendig for landets nettselskaper og kunder.

Bruk av avtaler

Distriktsenergi mener det kan være mye å hente på at det legges til rette for at et «regelverk» nedfelles i avtaleform mellom de parter som har et særs behov for å utveksle informasjon om nettet og nettets driftsforhold, og derigjennom sikre god kvalitet til kunden på billigst mulig måte. Da treffer man de spesifikke behov for eksempel i et område med mye ny produksjon på lavere spenningsnivå. Avtaler som inngås må være åpne og tilgjengelige for andre. Vi er ikke fremmed for at det kan utarbeides bransjestandarder på dette området, gitt at disse tar høyde for ulike regionale og lokale behov.

Det er mange kontaktpunkter mellom selskapene i Norge. Dette bør imidlertid ikke problematiseres. Statnett har landets netteiere som kunder og må forholde seg til disse nettopp som det. Kunder. Vi opplever ikke at rapporten på noen måte tar til ordet for at det ikke må være slik. Informasjonsflyten må sikres uansett mellom de aktuelle og relevante aktører. Det er naturligvis ikke til hinder for at et nettselskap har med i vurderingen av en eventuell fusjon at det kan lette driftskoordineringen i området dersom det er tilfellet. Men igjen rapporten legger opp at det er selskapenes valg om de vil samarbeide eller fusjonere. Og det er verdt å understreke at det er ikke antall selskaper som er utfordringen i driftsøymed, men antall punkter.

Partene først og deretter regulering om nødvendig.

Vi vil også understreke at det er viktig å gjøre forandringer i regelverket gradvis etter hvert som utfordringene oppstår og en kjenner til problemstillingene med stor grad av sikkerhet. I motsatt fall risikerer man å blåse opp behovet og derigjennom reglene til et nivå ingen er tjent med. Dessuten må reguleringene komme etter det er oppstått et behov og ikke gå foran da dette vil kunne ta knekken på viktig innovasjon fra bransjens side. Målet kan ikke være å tilpasse seg reglene men å utvikle bransjen til det beste for alle.

Kile-ansvaret

Rapporten drøfter utfordringer knyttet til Kile-ansvaret. Rapporten tar slik vi ser det her opp et særs viktig tema, uten at denne løser utfordringene.

Det er en utfordring i dag at Statnett som netteier har et Kile-ansvar, men ikke som systemansvarlig. Kileutfordringer for netteiere som kommer som konsekvens av Statnetts «ordre» som systemansvarlig bør som hovedregel ikke belastes den uheldige netteier.

Vi har også sett utfordringer der nabonett gjør en annen netteier en «tjeneste» gjennom å avlaste naboen, dersom det oppstår spesielle behov for naboen i vanskelige driftssituasjoner. Det skal man selvfølgelig gjøre. Konsekvensen kan dog være at det er den som avlaster naboen, som sitter igjen med Kile-ansvaret. Ett ansvar en ellers ikke ville fått. Vi antar at dette er forhold som kan ses på i avtaleform mellom disse netteierne, men vi anmoder myndighetene til å se på nærmere på dette i forlengelse av rapporten som nå er ute til høring.

Det er også slik at netteier får et Kile-ansvar der det er en nærliggende produsent som er årsaken til et utfall. Dette får netteier all den stund produsenten ikke har noe Kile-ramme. Dette kan gi åpenbare urimelige resultater for denne netteieren, som ikke er å bebreide men må ta den økonomiske belastningen for eventuelle feil hos en kraftprodusent, som gir utfall hos sluttbruker. Slik bør det ikke være.

Flaskehalshåndtering

Dersom en stor forbruker blir bedt om å justere forbruket bør dette kompenseres økonomisk. Det bør være mulig med en gradert reduksjon for eksempel til 50 % og ikke bare 100 % utkopling.

KSU-rollen

KSU-rollen er etablert og har iboende noen av de samme utfordringer som et regelverk rundt driftskoordineringen vil innebære. Det skal sikres god informasjonsflyt og det skal tas gode beslutninger i et område større enn for den enkelte netteier alene. Blant annet søker man at det investeres i nettet, der det gis best samfunnsøkonomisk nytte av investeringen, selv om dette kan oppleves som krevende med hensyn til hvor regningen til slutt måtte lande. Man må evne og tenke helhetlig og det må utveksles informasjon som grunnlag for gode beslutninger hvilket også er målet for håndteringen av driftskoordineringen. Vi anmoder om at en ser på «det beste» fra det arbeidet som pågår via KSU-rollen og vurderer å ta dette med inn i et regelsett om driftskoordineringen fremover.

Vennlig hilsen

Distriktsenergi.

Knut Lockert
daglig leder